

ATODLEN 2

Erthygl 15

DARPARIAETHAU CYSYLLTIEDIG MEWN PERTHYNAS A'R COMISIYNWYR

Penodi cadeirydd ac is-gadeirydd y Comisiynwyr

1. Yn ddarostyngedig i baragraff 8, rhaid i'r Comisiynwyr fod â chadeirydd, a rhaid ei benodi gan y Comisiynwyr o blith y Comisiynwyr a benodwyd o dan erthygl 5(1) neu 11.

2. Bydd y cadeirydd cyntaf a benodir o dan baragraff 1, yn ddarostyngedig i baragraff 8 ac oni fydd y cadeirydd yn ymddiswyddo fel cadeirydd neu'n peidio â bod yn Gomisiynydd, yn dal ei swydd hyd at ddiwedd cyfnod o dair blynedd ar ôl dyddiad y cyfansoddiad newydd.

3. Yn ddarostyngedig i baragraff 8, bydd pob cadeirydd a benodir o dan baragraff 1, oni fydd y cadeirydd yn ymddiswyddo fel cadeirydd neu'n peidio â bod yn Gomisiynydd, yn dal ei swydd am gyfnod o dair blynedd.

4. Rhaid i'r Comisiynwyr fod ag is-gadeirydd, a rhaid ei benodi gan y Comisiynwyr o blith y Comisiynwyr hynny a benodwyd o dan erthygl 5(1) neu 11.

5. Rhaid penodi'r is-gadeirydd cyntaf a fydd mewn swydd ar ôl dyddiad y cyfansoddiad newydd cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl y dyddiad hwnnw ac, yn ddarostyngedig i baragraff 8 ac oni fydd yr is-gadeirydd yn ymddiswyddo fel is-gadeirydd neu'n peidio â bod yn Gomisiynydd, bydd yn parhau mewn swydd fel is-gadeirydd am gyfnod o dair blynedd o ddyddiad ei benodiad yn is-gadeirydd.

6. Yn ddarostyngedig i baragraff 8, bydd pob is-gadeirydd a benodir o dan baragraff 4 oni fydd yr is-gadeirydd yn ymddiswyddo fel is-gadeirydd neu'n peidio â bod yn Gomisiynydd, yn dal ei swydd am gyfnod o dair blynedd.

7.—(1) Os digwydd i swydd cadeirydd neu is-gadeirydd y Comisiynwyr fynd yn wag dros dro, rhaid i'r Comisiynwyr lenwi'r swydd wag o blith y Comisiynwyr hynny a benodwyd o dan erthygl 5(1) neu 11 mewn cyfarfod a gynhelir cyn gynted ag y bo'n ymarferol wedi i'r swydd fynd yn wag.

(2) Rhaid i Gomisiynydd a benodir i lenwi lle gwag dros dro yn swydd y cadeirydd neu'r is-gadeirydd o dan y paragraff hwn, oni fydd y Comisiynydd yn ymddiswyddo o'r swydd honno neu'n peidio â bod yn Gomisiynydd, ddal y swydd honno yn ystod gweddill y tymor y penodwyd y cadeirydd neu'r is-gadeirydd y llenwir ei le ar ei gyfer.

8. Os bodlonir y Comisiynwyr y dylai'r cadeirydd neu'r is-gadeirydd beidio â dal swydd fel cadeirydd neu is-gadeirydd, cânt derfynu'r swydd honno a phenodi Comisiynydd arall yn gadeirydd neu'n is-gadeirydd yn ystod gweddill y tymor y penodwyd y cadeirydd neu'r is-gadeirydd blaenorol ar ei gyfer.

Cyfarfodydd o'r Comisiynwyr

9.—(1) Rhaid i gyfarfod cyntaf y Comisiynwyr ar ôl dyddiad y cyfansoddiad newydd gael ei gynnwll cyn gynted ag y bo'n ymarferol gan y cadeirydd, ar ddyddiad y caiff y cadeirydd ei benderfynu; a rhaid i'r cadeirydd wneud trefniadau i anfon hysbysiad o'r cyfarfod hwnnw drwy'r post at y Comisiynwyr.

(2) Rhaid i'r Comisiynwyr gyfarfod wyth gwaith o leiaf bob blwyddyn.

Gadael swydd fel Comisiynydd

10. Caiff Comisiynydd ymddiswyddo ar unrhyw adeg drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r cadeirydd.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Ailbenodi Comisiynwyr

11.—(1) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Atodlen hon, mae Comisiynydd sy'n ymadael yn gymwys i'w ailbenodi fel Comisiynydd oni fydd wedi ei ddatgymhwyso rhag dal swydd o dan erthygl 13.

(2) Nid yw Comisiynydd yn gymwys i'w ailbenodi fel Comisiynydd os ydyw, yn union cyn y dyddiad dan sylw, wedi dal swydd am dri thymor yn olynol, oni bai ei fod yn gadeirydd y Comisiynwyr.

(3) Nid yw cadeirydd y Comisiynwyr yn gymwys i'w ailbenodi fel Comisiynydd os yw'r cadeirydd, yn union cyn y dyddiad dan sylw, wedi dal swydd fel Comisiynydd am bedwar tymor yn olynol.

(4) At ddibenion y paragraff hwn, nid yw “tymor” (“*term*”) yn cynnwys—

- (a) tymor y cyfeirir ato yn erthygl 8(3);
- (b) gweddill tymor y penodwyd y Comisiynydd ynddo i lenwi swydd wag dros dro o dan erthygl 11; neu
- (c) unrhyw dymor o wasanaeth gan y Comisiynydd cyn dyddiad y cyfansoddiad newydd.

Ailbenodi cadeirydd

12.—(1) Nid yw cadeirydd y Comisiynwyr yn gymwys i'w ailbenodi fel cadeirydd os yw'r cadeirydd, yn union cyn y dyddiad dan sylw, wedi gwasanaethu fel cadeirydd am dri thymor yn olynol.

(2) At ddibenion y paragraff hwn, nid yw “tymor” (“*term*”) yn cynnwys—

- (a) tymor y cyfeirir ato yn erthygl 8(3);
- (b) gweddill tymor y penodwyd y Comisiynydd ynddo i lenwi lle gwag dros dro yn swydd y cadeirydd o dan baragraff 7; neu
- (c) unrhyw dymor o wasanaeth gan y Comisiynydd fel cadeirydd cyn dyddiad y cyfansoddiad newydd.

Pwyllgorau

13. Caiff y Comisiynwyr, yn gyson â'u dyletswyddau ac yn ddarostyngedig i ba bynnag amodau y tybiant sy'n briodol, ddirprwyo unrhyw rai o'u swyddogaethau (ac eithrio'r swyddogaethau a bennir yn is-baragraffau (a) i (f) o baragraff 9B o Atodlen 2 i Ddeddf 1964) i bwyllgor o'r Comisiynwyr.

Trafodion y Comisiynwyr a phwyllgorau

14. Ni chaiff gweithredoedd a thrafodion y Comisiynwyr nac unrhyw bwyllgor o'r Comisiynwyr eu hannilysu gan unrhyw swydd wag yn eu mysg, na chan unrhyw ddiffyg ym mhenodiad, neu ddiffyg o ran cymhwysra ar gyfer penodiad, unrhyw berson fel Comisiynydd neu fel cadeirydd neu is-gadeirydd, y Comisiynwyr neu bwyllgor.

15. Y cworwm gofynnol ar gyfer cyfarfod o'r Comisiynwyr yw tri.

16.—(1) Os oes gan Gomisiynydd unrhyw fuddiant, uniongyrchol neu anuniongyrchol—

- (a) mewn unrhyw gontract neu gontract arfaethedig y mae, neu y byddai'r Comisiynwyr yn barti ynddo, neu os yw'n gyfarwyddwr y cwmni neu'r corff y gwneir, neu y bwriedir gwneud, y contract gydag ef; neu
- (b) mewn unrhyw fater arall y mae'r Comisiynwyr yn ymwneud ag ef,

rhaid i'r Comisiynydd ddatgan y buddiant hwnnw.

(2) Os yw Comisiynydd yn bresennol mewn cyfarfod o'r Comisiynwyr neu o unrhyw bwyllgor o'r Comisiynwyr lle y bwriedir ystyried contract neu fater arall y mae gan y Comisiynydd hwnnw fuddiant ynddo, rhaid i'r Comisiynydd—

- (a) cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl cychwyn y cyfarfod hwnnw, ddatgelu'r buddiant hwnnw;
- (b) peidio â phleidleisio ar unrhyw gwestiwn mewn perthynas â'r contract neu'r mater hwnnw; ac
- (c) gadael y cyfarfod—
 - (i) ar unrhyw adeg, os yw'r Comisiynwyr sy'n bresennol, drwy benderfyniad, yn gofyn i'r Comisiynydd hwnnw wneud hynny; a
 - (ii) tra gwneir penderfyniad ar y contract neu'r mater hwnnw.

(3) Nid yw'r paragraff hwn yn gymwys i unrhyw fuddiant—

- (a) sydd gan Gomisiynydd mewn perthynas â thalu ffioedd harbwr i'r Comisiynwyr;
- (b) sy'n codi mewn perthynas â darparu gwasanaethau neu gyfleusterau harbwr sy'n effeithio ar y gymuned fasnachol yn gyffredinol;
- (c) sydd gan Gomisiynydd fel cyflogai ymgymeriad cyfleustod cyhoeddus, neu fel cyfranddaliwr, ond nid cyfarwyddwr cwmni, oni bai bod y Comisiynydd yn dal mwy na phump y cant o gyfalaf cyfranddaliadau dyroddedig y cwmni hwnnw; neu
- (ch) y mae'r Comisiynwyr sy'n bresennol yn y cyfarfod yn datgan drwy benderfyniad ei fod yn rhy bellennig.

17. Bydd gan y person sy'n dal swydd fel is-gadeirydd ar y pryd holl bwerau'r cadeirydd, a chaiff arfer y pwerau hynny yn absenoldeb neu anallu'r cadeirydd.

18. Mewn unrhyw gyfarfod o'r Comisiynwyr, os na fydd y cadeirydd na'r is-gadeirydd yn bresennol, rhaid i'r Comisiynwyr sy'n bresennol yn y cyfarfod ddewis un o'u nifer i fod yn gadeirydd y cyfarfod hwnnw.

19.—(1) Rhaid i bob cwestiwn mewn cyfarfod o'r Comisiynwyr, neu o bwyllgor o'r Comisiynwyr, gael ei benderfynu drwy fwyafrif pleidleisiau'r Comisiynwyr sydd yn bresennol ac yn pleidleisio.

(2) Os yw niferoedd y pleidleisiau'n gyfartal ar unrhyw gwestiwn mewn unrhyw gyfarfod o'r Comisiynwyr, neu o bwyllgor o'r Comisiynwyr, bydd gan gadeirydd y cyfarfod ail bleidlais neu bleidlais fwrw, y caiff y cadeirydd ei bwrw dros neu yn erbyn y status quo.

Dilysu'r sêl a dogfennau eraill

20.—(1) Pan osodir sêl y Comisiynwyr, rhaid dilysu hynny gyda llofnod cadeirydd y Comisiynwyr neu lofnod rhyw Gomisiynydd arall a awdurdodwyd gan y Comisiynwyr i ddilysu gosod y sêl, a llofnod unrhyw swyddog y Comisiynwyr a awdurdodwyd gan y Comisiynwyr i weithredu felly.

(2) Rhaid bod unrhyw hysbysiad, trwydded neu ddogfen arall a roddir neu a ddyroddir gan y Comisiynwyr, oni fynegir bwriad i'r gwrthwyneb, wedi ei awdurdodi neu ei hawdurdodi'n ddigonol os llofnodwyd yr hysbysiad, trwydded neu ddogfen arall gan swyddog y Comisiynwyr a awdurdodwyd yn briodol.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Cydnabyddiaeth y Comisiynwyr a'r Cadeirydd

21.—(1) Caiff y Comisiynwyr dalu i bob Comisiynydd y cyfryw lwfansau a threuliau a benderfynir o bryd i'w gilydd gan y Comisiynwyr.

(2) Caiff y Comisiynwyr dalu i'r Cadeirydd pa bynnag gydnabyddiaeth resymol a benderfynant.

Cyffredinol

22. Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Atodlen hon, ceir rheoleiddio gweithdrefn a busnes y Comisiynwyr ac unrhyw bwyllgor o'r Comisiynwyr ym mha bynnag fodd a benderfynir o bryd i'w gilydd gan y Comisiynwyr.

23. Caiff y Comisiynwyr, o bryd i'w gilydd, benodi'r cyfryw bersonau yr ystyriant yn angenrheidiol neu'n ddymunol, ar gyfer ac mewn cysylltiad â chyflawni eu swyddogaethau, a thalu iddynt ba bynnag gydnabyddiaeth a ystyrir yn briodol gan y Comisiynwyr.